

Válasz Szentgyörgyi Zsuzsának

VISSZHANG - LXI. évfolyam, 27. szám, 2017. július 7.

Kezdem a végén. Szentgyörgyi Zsuzsa Paks-II szükségességét indokló írását azzal zárja: *„Látom előre, támadások fognak érni...”* (Érzelmek nélkül, tárgyilagosan, ÉS, 2017/25., jún. 23.) Kedves Szentgyörgyi Zsuzsa, én tárgyalni szeretnék Önnel, mert indokait hiányosnak és olykor egyoldalúnak érzem.

Paks-II tervezett ütemű megépítése mellett Ön azzal érvel, alig lesz néhány év, amíg Paks-I-gyel együtt üzemel, nem lesz jelentős túltermelés. De arról nem szól, hogy Paks-II-höz teljesen fölöslegesen új elosztóhálózatot kell építeni óriási költséggel arra a pár évre, amíg a meglévő blokkokkal együtt üzemel. Ezen felül az új erőmű hűtővízigényét is ki kell elégíteni a jelenleg működő 4 reaktor vízigénye mellett. Ön az atomerőművek működésével felmerülő problémákat a jövőben várható kutatás-fejlesztés eredményeivel tervezi orvosolni (például nagy aktivitású radioaktív hulladékok elhelyezése, utóhasznosítása), de ugyanezt a várható fejlődést a megújuló szektor esetében nem említi. Sőt, azt írja *„minden fény mögött ott az árnyék...”* (Az a megjegyzése, hogy a Nap *„éjjel például, ugye egyáltalán nem süt”*, övön aluli volt.) Való igaz, a megújuló szektor számos kihívással terhelt, de különösen a nap- és szélenergia hasznosítása tekintetében hatalmas, a fosszilis szektor befektetéseit meghaladó, technikai innovációs fejlesztések zajlanak a világban (például energiatárolás tekintetében). Ennek köszönhetően e két energiafajta esetében az elmúlt 5 évben megfeleződtek az előállítási költségek, és a csökkenés tendenciája egyáltalán nem tűnik kifulladásra.

Az Ön másik érve Paks-II megépítése mellett, hogy villamosenergia-igényünk mintegy harmadát importból elégítjük ki. Igaza van, de nem említi, hogy a termelő kapacitásunk bőven megvan, csak olcsóbban vesszük az áramot, mint amennyiért meg tudjuk termelni. Itt jön képbe a pénzügyi szempont, ami akkor sem hagyható figyelmen kívül, ha nem szakértője a szerző. Ugyanis az energetika és a pénzügy nem választható el egymástól. Nem lehet sem középtávon, sem hosszú távon tervezni a megtérülés figyelembevétel nélkül, akkor sem, ha az jelentős bizonytalanságot hordoz. Tétélezzük fel, hogy Paks-II határidőre megépül annyiért, amennyiért tervezik. Megjegyzendő, hogy atomerőművek az elmúlt 10 évben 30–150 százalékos költségnövekedéssel épültek a világban, és ebben még nincs benne a magyar nagyberuházásokat jellemző jelentős költség-alultervezés hatása. Szóval, ha minden a tervek szerint halad, akkor Paks-II a mai piaci ár körülbelül duplájáért fog termelni. Ki végzett olyan számítást, hogy megújulókat is tartalmazó energiamixszel a 2020-as évek közepére milyen költséggel lehet elektromos áramot előállítani? Beszédes, hogy míg a Mérnök Kamara teljes mellszélességgel kiállt a Paks-II beruházás mellett, addig a megújuló energiákra irányuló piackorlátozó intézkedésekkel szemben néma maradt. Pedig nemhogy a fejlettebb nyugat-európai országok, de a környező volt szocialista országok is leköröztek bennünket a nap- és szélenergia hasznosításában, mi lettünk Európa sereghajtói. Szomorú ez azért is, mert a megújulókat érintő innovációs forradalomból hazánk jórészt kimarad.

Én is azt mondom, szólaljon meg a mérnök is, üljünk asztalhoz, beszéljük meg, milyen jövőt tervezünk a magyar energetikának. Kezdjük ezt azzal a feltételezéssel, hogy Magyarország működő piacgazdaság, amit a ráció vezérel.

(A szerző hidrogeológus mérnök, Megújuló Energia Szervezetek Szövetsége elnökségi tagja)